

ЕМІГРАЦІЙНА ЛІТЕРАТУРА

«Празька школа». Євген Маланюк

Виконала: учениця 401 групи
Жданова Катерина

2013 рік

У 1921 РОЦІ ЧИМАЛО УКРАЇНЦІВ ОПИНИЛОСЬ В ЕМІГРАЦІЇ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

У Подєбрадах було відкрито Українську господарську академію, до якої одразу ж вступило 300 студентів.

У Празі функціонували:

- Вищий педагогічний інститут імені Михайла Драгоманова;
- Український вільний університет;
- Українська мистецька студія.

“ПРАЗЬКА ШКОЛА” ПОЕТІВ

- **ідея** возвеличення всього героїчного, мілітарного (військового), переможного, що знала українська історія;
- **поетика** творчості пражан уреальнює ті ціннісно-сміслові засади, які пов'язані з героїзмом, патріотизмом та національною традицією;
- **національне буття** пражани уявляли як тяжкість, на котру впродовж історії впливали різноманітні чинники;
- **в поетиці** їхньої творчості загострюється почуття трагічного, котре набуває подекуди гіперболізованих форм і перетворюється в надзвичайно напружену метаісторичну «матрицю».

РОЗКВІТАЛО МИСТЕЦТВО СЛОВА

Склалася “Празька школа” поетів,
до складу якої входили:

- Юрій Дараган;
- Євген Маланюк;
- Леонід Мосендз;
- Олег Ольжич;
- Оксана Лятуринська;
- Олена Теліга;
- Наталя Лівицька-Холодна;
- Олекса Стефанович;
- Юрій Липа;
- Юрій Клен.

Їх об'єднали світоглядні засади,
державницькі переконання й мистецькі
уподобання.

Стиль: неоромантики, але
філософською заглибленістю й любов'ю
до класичних форм споріднювалися з
київськими неокласиками.

ОСНОВНИЙ ПАФОС ТВОРЧОСТІ ПОЕТІВ “ТРАЗЬКОЇ ШКОЛИ”

ЦЕ – ДУХОВНО СИЛЬНИЙ УКРАЇНЕЦЬ:

- волелюбність;
- мужність;
- почуття відповідальності за долю батьківщини;
- щирий патріотизм.

ЮРІЙ ДАРАГАН (1894 – 1926)

Дата народження: 16 березня 1894р. в Єлисаветграді.

Освіта: Український педагогічний інститут в Празі(1923).

Помер 17 березня 1926 року, похований у Празі.

Літературна діяльність: родоначальник школи, мав великий вплив на творчість її поетів історіософськими мотивами.

Джерела поезії: участь митця у визвольній боротьбі за державність України, осмисленням її історії, а з естетичного боку – модерними стилями, передусім символізмом.

Особливості поезії: сила переживань підсилюється то фактами з історії України, то біблійними образами.

ЮРІЙ ДАРАГАН (1894 – 1926)

Збірка: “Сагайдак”(1925).

Особливості поезії: мотиви віршів сягають часів Дажбога, коли навіть сама природа була насичена язичницьким духом і міфами. Тема України є центральною темою його лірики. Постає образ мужнього й загартованого у боях українця, який пишається славним минулим народу і наслідує подвиги своїх предків.

ЛЕОНІД МОСЕНДЗ (1897 – 1948)

Дата народження: 20 вересня 1897р. в м. Могилеві-Подільському.

Освіта: Вінницька вчительська семінарія(1915); Українська господарська академія на хіміко-технічному факультеті(1922). Фатальна операція, **помер** 13 жовтня 1948 року в Швейцарії.

Літературна діяльність: творив “наукову” поезію, в її образну картину включав філософські мотиви, поняття й лексику з точних наук, розширюючи естетичне поле лірики.

Твори: збірки новел “Людина покірна”(1937), “Відплата”(1939), повість “Засів”, роман “Останній пророк”, гумористична збірка (спільно з Юрієм Кленом) “Дияволичні параболи”(1947), збірка поезій “Зодіак”(1941).

ЛЕОНІД МОСЕНДЗ (1897 – 1948)

Особливості творів:

Лейтмотив поезії – відродження України після Першої світової війни. Поет органічно поєднав епічну розповідь про драматичні події і ліричні зізнання, змальовуючи велич і трагізм боротьби за свободу батьківщини. Він одним із перших відчув космічність свого народу і нації. В нього простежується, що чітка побудова сонетних строф підпорядковується драматургії розвитку думок і почуттів, логіці розвитку ліричного сюжету, що втілює ідею непереможності людського духу в пізнанні буття.

ОЛЕГ ОЛЬЖИЧ (1907 – 1944)

Дата народження: 8 липня 1907р. в Житомирі.

Освіта: Карловий університет на археологічному відділенні (1924).

Розстріляли 9 червня 1944 року у Львові.

Літературна діяльність: поет творив поезію високої культури, прагнучи піднести українську лірику на новий щабель.

Збірки: “Рінь”(1935), “Вежі”(1940), “Підзамчя”(1946).

Особливості поезій: поет раціональної лірики, яка заперечувала сентиментально-сльозливе оспівування життя та образ пасивної, безвольної людини. Він збагатив лірику конденсацією вольових мотивів, інтелектуальним струменем, воскресив героїзм і героїчну етику українця.

ОЛЕНА ТЕЛІГА (1907 – 1942)

“ПОЕТКА ВОГНЕННИХ МЕЖ”

Дата народження: 21 липня 1907р. в Петербурзі.

Освіта: Педагогічний інститут у Празі.

Розстріляли в Бабиному Яру 21 лютого 1942 року.

Літературна діяльність: вірші в журналі “Вісник”(1932), очолювала літературно-мистецьке товариство “Зарево” в Кракові, також Спільку письменників України, редагувала український журнал “Літаври”.

Збірки: “Душа на сторожі”(1946), “Прапори духа”(1947), “Полум’яні межі”(1977), “Збірник”(1991), “О краю мій”(1999), “Вибрані твори”(2006).

ОЛЕНА ТЕЛІГА (1907 – 1942)

“ПОЕТКА ВОГНЕННИХ МЕЖ”

Особливості поезій:

Сформувала образ нової людини, борця за незалежну Україну. Показувала героїзм як найвищу чесноту, орієнтир життя й творчості. Для досягнення художньої виразності авторка вживає алегоричні й метонімічні образи.

Неоромантизм визначає стильову палітру творів, зумовлює естетичну її концепцію людини. Поетеса звертала до жанру поезії-мініатюри, медитації, вірша-звертання, оди. В неї у творах була життєрадісна тематика, адже домінантою духовності поетеси були оптимістичні настрої. Тема неспокою охоплює і громадянську, й інтимну лірику.

ОЛЕКСА СТЕФАНОВИЧ (1899 – 1970)

Дата народження: 5 жовтня 1899р. в селі Милятин.

Освіта: Волинська духовна семінарія в Житомирі (1919), Празький Карловий університет на філософському факультеті(1928).

Помер 4 січня 1970 року в будинку для літніх людей.

Літературна діяльність: друкувався в емігрантських журналах “Нова Україна”, “Веселка”, “Український студент”; “Літературно-науковому віснику”(Львів).

ОЛЕКСА СТЕФАНОВИЧ (1899 – 1970)

Збірки: “Поезії”(1927), “Стефанос 1”(1938);
“Стефанос 2”, “Кінцьсвітнє”, “Фрагменти” – “Зібрані твори”(1975).

Особливості поезії: його приваблювали досконала версифікація, мелодика рядків, витонченість і змістова вагомість образів. Він був майстром ритмомелодики, вишуканих рим. Важливу роль відведено образам давньої української історії та міфології. Звертається і до доби козаччини.

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА (1902 – 1970)

Дата народження: 1 лютого 1902р. на хуторі біля містечка Вишнівець.

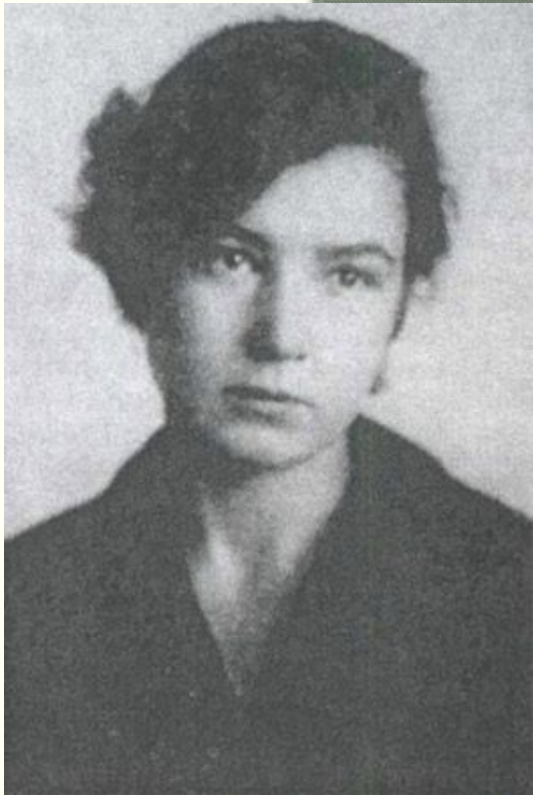
Освіта: Кременецька українська гімназія, Карловий університет на філософському факультеті, Українська студія пластичного мистецтва в Празі.

Померла 13 червня 1970 року в Міннеаполісі(США).

Літературна діяльність: друкувала вірші в журналах “Вісник”, “Пробоем”.

Збірки: “Гусли”(1938), “Княжа емаль”(1941), “Веселка”(1956), книга новел “Материнка”(1946), збірка віршів для дітей “Бедрик”(1956).

Особливість творів: розвивалася в річищі символізму, її вірші відзначаються високою культурою мислення й почуттів. Найчастіше зверталася до ліричних мініатюр. Поетичний образ рідного краю – наскрізна тема творчості Оксани.

ЮРІЙ ЛИПА (1900 – 1944)

Дата народження: 5 травня 1900 року в Одесі.

Освіта: медичний факультет Познанського університету(1929).

Загинув 18 серпня 1944 року.

Літературна діяльність: організував мистецьке об'єднання "Сонцесвіт".

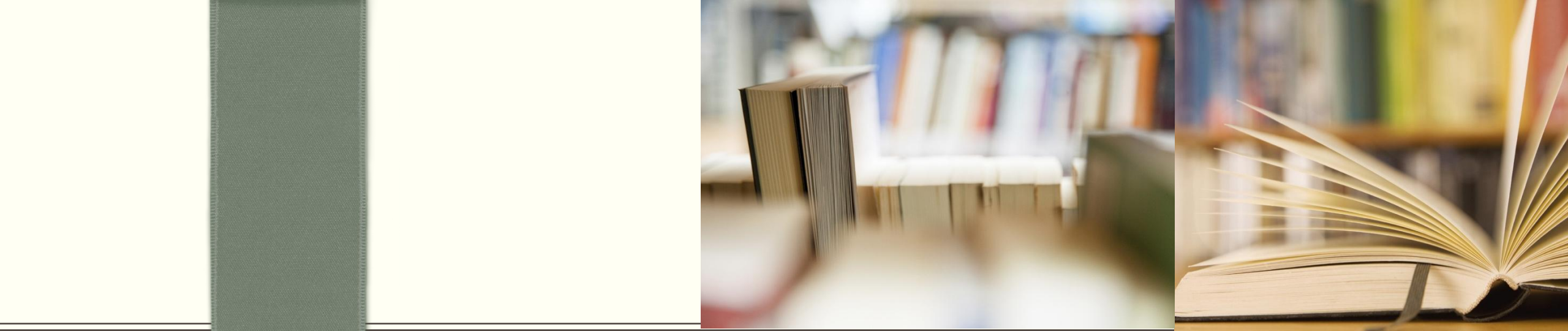
Збірки: збірка новел "Нотатник"(1936), історичний роман про події з доби Хмельниччини "Козаки в Московії"(1934), низка публіцистичних праць, есе, дослідження історії України, збірки поезій "Світлість"(1925), "Суворість"(1931), "Вірую"(1938).

ЮРІЙ ЛИПА (1900 – 1944)

Особливості творів:

У поезії масштабно окреслюється образ України. Поет звертається до героїчних моментів в українській історії. У медитаціях, баладах відсутні настрої розгубленості. Відбулася переоцінка минулого батьківщини, бачення шляхів, які можуть відтворити Україну. Він прагне пробудити національну самосвідомість читачів, тому його поезії полемічні, пересипані несподіваними зіставленнями, асоціаціями. Стиль його характеризується ясністю вислову, доцільністю образу й динамічною ощадністю речення. Така лірика нагадує графіку.

Поза сумнівом, представники цього літературного феномену гідно поповнили ряд української літературної класики, і не лише як послідовники національної традиції — традиції українського героїчного епосу, козацького фольклору, творчості Шевченка, Франка, Лесі Українки, мілітарних пісень Українських Січових Стрільців, а й як останні поети-воїни — прадавня, особлива каста людей, для яких боротьба була поетичним натхненням, а поезія — митями справжності на полі честі.

ЄВГЕН МАЛАНЮК (1897 – 1968)

Визначний поет і літературознавець, культуролог й автор мистецьких есе та історичних розвідок, палкий патріот України й гуманіст.

- філігранно довершені й вольові рими, наснажені енергією героїчного подвигу;
- щирий ліризм;
- поклоніння перед ідеалами краси й гармонії як першочинними факторами поетичного мистецтва.

ЄВГЕН МАЛАНЮК (1897 – 1968)

Дата народження: 20 січня 1897 року в селищі Архангород.

Освіта: Єлисаветградське реальне училище(1914), Українська господарська академія в Подєбрадах інженерний факультет.

Літературна діяльність: організував літературне угрупування “Танк”(1929), редагував журнал “Ми”, співпрацював з “Вісником”, був почесним головою об’єднання письменників у діаспорі “Слово”.

Збірки: “Стилет чи стилос?”(1925), “Гербарій”(1926).

Помер 16 лютого 1968 року. Похований на нью-джерському цвинтарі Браунд-Брук.

ЄВГЕН МАЛАНЮК (1897 – 1968)

Особливості творів:

Євген виявляв себе як митця державницького мислення, який роздумує над уроками й причинами втрати Україною незалежності. Поет побачив перспективи для державної самостійності, окреслив ту роль, яку повинна відігравати поезія в боротьбі за кращу долю народу. Маланюк у новому ідейно-естетичному вимірі розв'язує проблеми митця.

ТВОРЧІСТЬ:

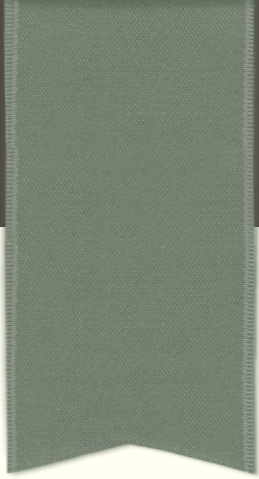

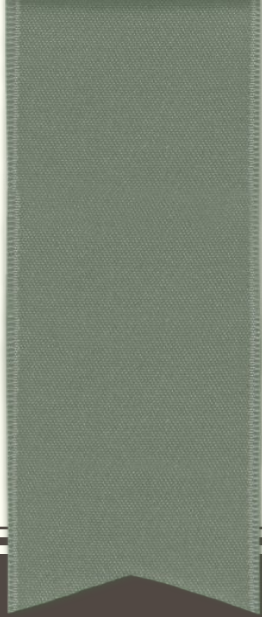
Перший період 1925 – 1943

“Земля й залізо”(1930),
“Земна Мадонна”(1934),
“Перстень Полікрата”(1939), “Вибрані
поезії”(1943)

Другий період 1944 – 1968

“Влада”(1951)
“П’ята симфонія”(1954)
“Остання весна”(1959)
“Серпень”(1964)

Макет "Рисунок с подписью"

Подпись

